

Návrh doporučení EU pro Českou republiku 2015

Jan Michal

Vedoucí Zastoupení Evropské komise v České republice

21.5.2015

Praha

Proč doporučení EU pro členské státy?

1. HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA PŘEDMĚTEM "SPOLEČNÉHO ZÁJMU"

- Právní základ: článek 121 SFEU
- Článek 2 Smlouvy (cíle Unie): " (...) *posilovat hospodářskou a sociální soudržnost*"

2. ROLE DOPORUČENÍ

- politický proces (EK/Rada/Evropská rada)
- provázanost ekonomik → nutnost koordinace hosp. politiky
- výměna zkušeností mezi členskými zeměmi/
"benchmarking"/expertíza

3. NOVÝ PŘÍSTUP

- Důraz na klíčová témata a vazba na makroekonomické nerovnováhy
- Možná implementace v horizontu 12-18 měsíců?
- Využití jiných procedur (např. energetika)

Česká republika = relativně zdravá ekonomika

MACROECONOMIC SITUATION

No imbalances.

- More public investment needed in infrastructure and energy efficiency
- Unemployment is low but disadvantaged groups require more attention

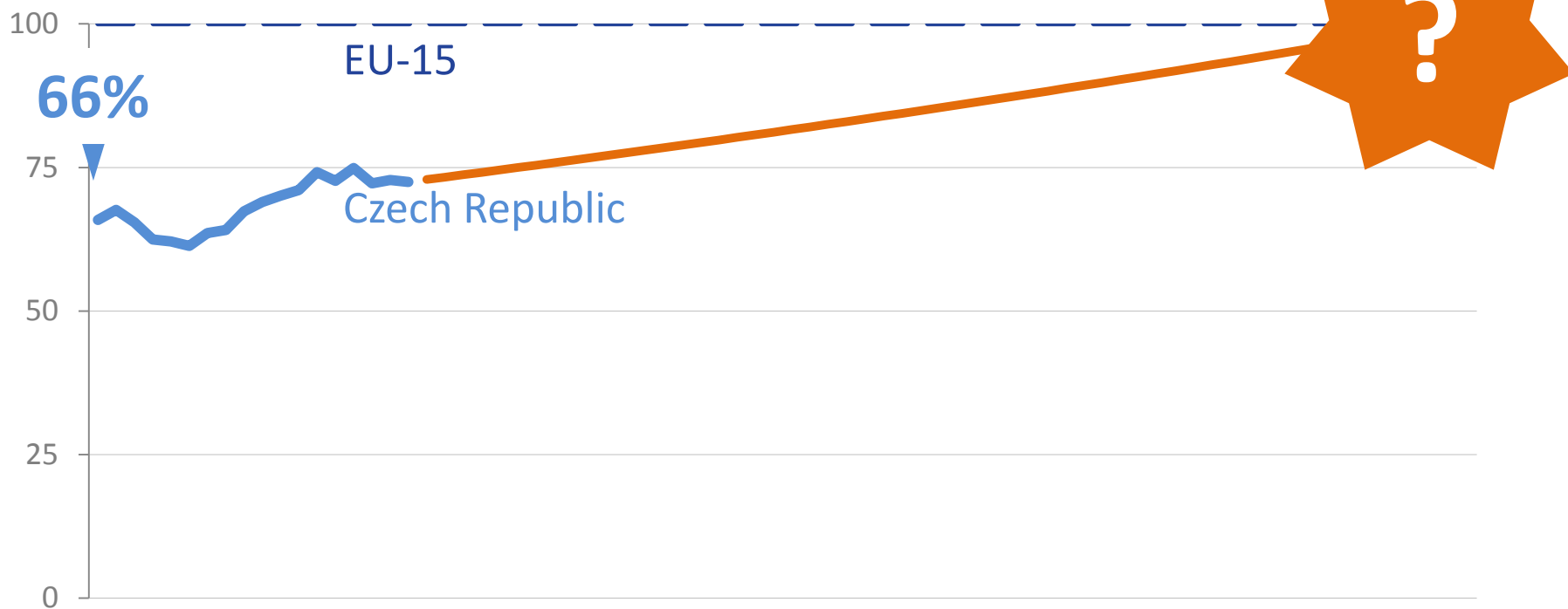
FISCAL SITUATION

- No excessive deficit
- Structural balance is not at the medium-term budgetary objective
- Public debt below the 60% of GDP threshold

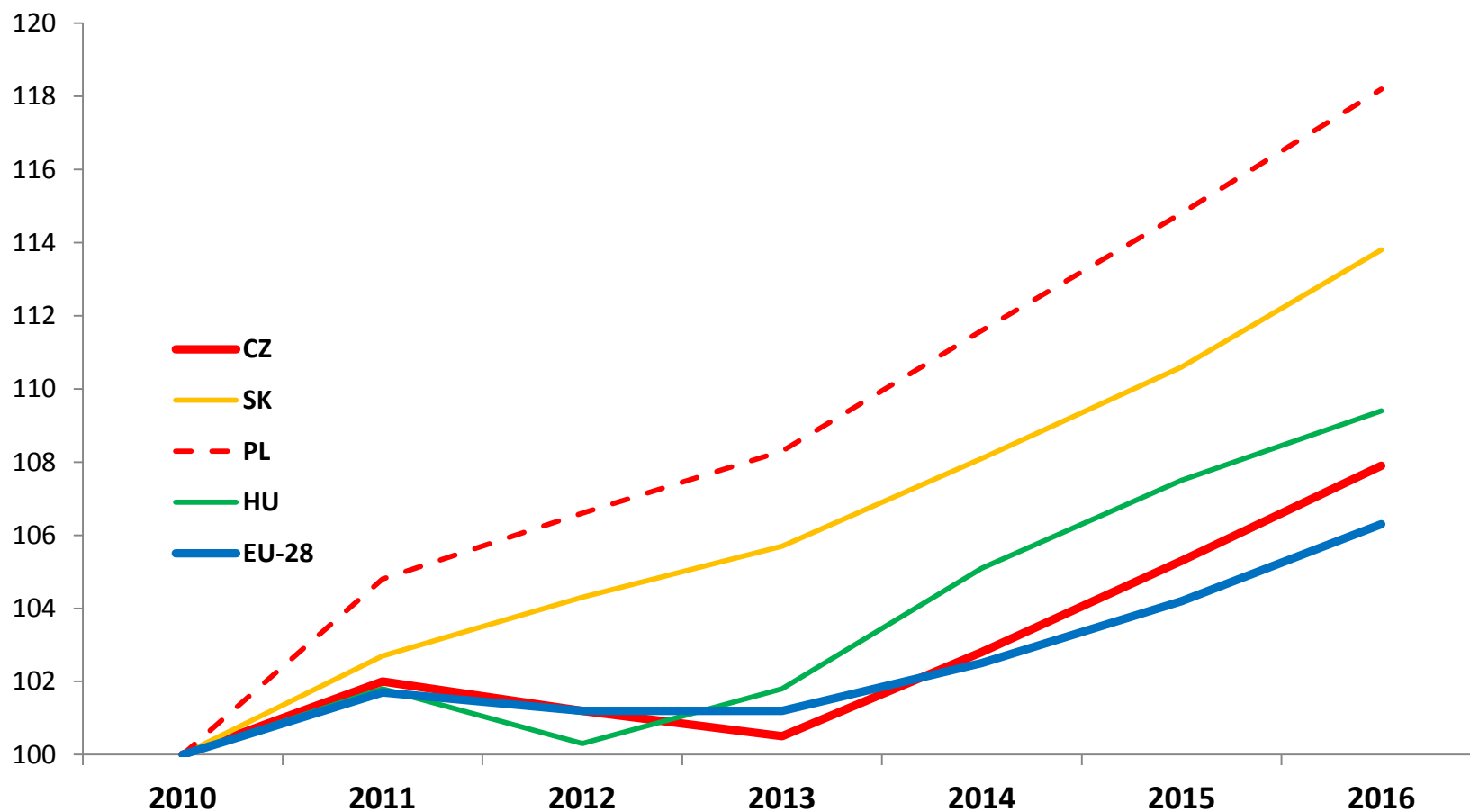
Byl potenciál ekonomiky ČR plně využit?

GDP/capita vs. EU-15, in %

Růst HDP vybraných ekonomik EU a ČR...

(2010 = 100)

Doporučení pro Českou republiku

2014 2015

- 1. Udržet v roce 2014 v návaznosti na korekci nadměrného schodku zdravou fiskální situaci. V roce **2015 výrazně posílit rozpočtovou strategii**, aby se zajistilo dosažení střednědobého cíle, a posléze u střednědobého cíle setrvávat. Upřednostňovat **výdaje podporující růst**, aby se podpořilo oživení a zlepšily se výhledy na růst. Přijmout a provést opatření k posílení fiskálního rámce, a zejména zřídit nezávislou fiskální instituci pro sledování fiskální politiky, zavést fiskální pravidla pro místní a regionální samosprávy a zlepšit koordinaci mezi všemi úrovněmi správy.
- 2. Zlepšit plnění daňových povinností (se zvláštním zaměřením na DPH) a snížit náklady na výběr a placení daní zjednodušením daňového systému a sjednocením základů daně z příjmu fyzických osob a vyměřovacích základů pro příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. **Snížit vysoké daňové zatížení práce**, především u osob s nízkými příjmy. Přesunout daňovou zátěž do oblastí, kde bude méně omezena zaměstnanost, jako jsou z nemovitostí a ekologické daně. Zaměřit se na zaměstnanci a osobami samostatně vykonávající činnosti.
- 3. Zajistit **dlouhodobou udržitelnost veřejného důchodového systému**, a to konkrétně rychlejším navyšováním zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu a jasnějším provázáním tohoto věku s pracovním a střední délkou života. Podporovat zaměstnatelnost starších lidí a přezkoumat mechanismus valorizace důchodů. Přijmout opatření k výraznému zlepšení nákladové efektivity a správy ve zdravotnictví, zejména v nemocniční péči.
- 4. Zlepšit **účinnost a účelnost veřejných služeb pro zaměstnanost**, především pak zavedením systému pro měření výkonnosti a zajištění neregistrované mladé lidi a poskytovat individualizované služby. Vypracovat a zvýšit dostupnost cenově přijatelných a kvalitních zařízení a služeb pro **služby pro děti**, a to se zaměřením na děti do tří let.
- 5. Zajistit, aby **akreditace, řízení a financování vysokého školství** přispívaly k jeho zkvalitňování a k jeho větší dostupnosti na trh práce. Zrychlit vypracování a zavedení nové metodiky pro hodnocení výzkumu a pro přidělování finančních prostředků, aby se zvýšil podíl veřejného financování poskytovaného výzkumným institucím na základě výkonnosti. Zjednodušit a zatraktivnit učitelské povolání, zavést komplexní rámec a podpořit školy a žáky se slabšími výsledky. Zvýšit inkluzivnost vzdělávání, konkrétně pak podporou účasti sociálně znevýhodněných a romských dětí, a to zejména v předškolním vzdělávání.
- 6. Zrychlit reformu regulovaných povolání a při tom se zaměřit na zrušení neodůvodněných a neúměrných požadavků. Zintenzivnit snahy o **zvýšení energetické účinnosti v ekonomice**.
- 7. V roce 2014 **přijmout a provést zákon o státní službě**, jenž zajistí stabilní, efektivní a profesionální státní správu. Zrychlit a značně posílit boj proti korupci provedením zbývajících legislativních opatření stanovených v protikorupční strategii na roky 2013–2014 a vypracováním plánů na další období. Dále zlepšit správu finančních prostředků EU, a sice zjednodušením prováděcích struktur, zvýšením kapacity a lepším řešením střetů zájmů. Zvýšit transparentnost při zadávání veřejných zakázek a zlepšit realizaci nabídkových řízení zajištěním odpovídajících pokynů a odpovídajícího dohledu.
- Achieve a fiscal adjustment of 0.5% of GDP in 2016. Further improve the cost-effectiveness and governance of the healthcare sector.
- Fight tax evasion, simplify the tax system and implement the anti-corruption plan. Take measures to increase the transparency and efficiency of public procurement, in particular by establishing a central register of public contracts and strengthening guidance and supervision.
- Reduce the high level of taxation levied on low-income earners, by shifting taxation to other areas. Further improve the availability of affordable childcare.
- Adopt the higher education reform. Ensure adequate training for teachers, support poorly performing schools and take measures to increase participation among disadvantaged children, including Roma.

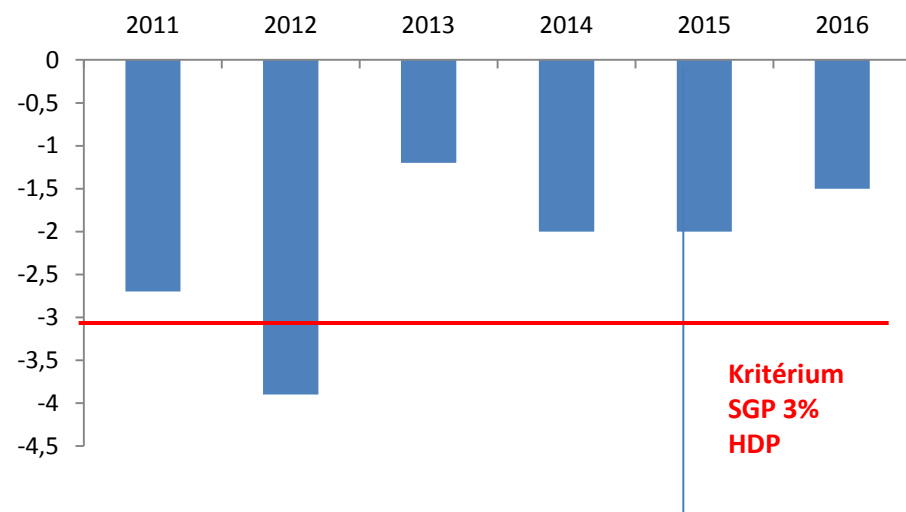
Návrh doporučení EK 2015

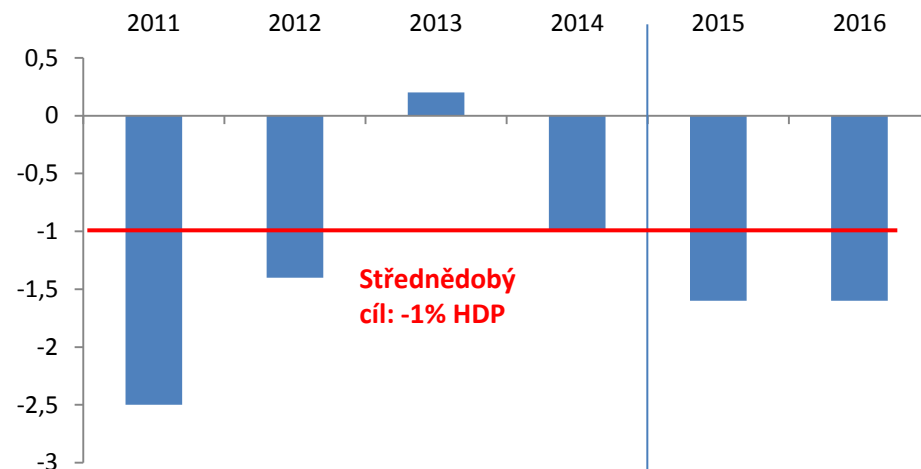
Veřejné finance

CSR # 1: "Dosáhnout fiskální korekce 0.5% HDP v roce 2016"

Deficit veřejných financí (v % HDP)

Strukturální saldo (v % HDP)

Zdravotnictví

CSR # 1: "Dále zlepšit nákladovou efektivnost a správu ve zdravotnictví"

RŮST VÝDAJŮ DO ZDRAVOTNICTVÍ V SOUVISLOSTI SE STÁRNUTÍM POPULACE

- Zvýšení výdajů o 1,2% HDP mezi 2013 a 2060
- ČR financuje 84% výdajů na zdravotnictví z veřejných zdrojů

NEEFEKTIVITA ZDRAVOTNICTVÍ

- nadměrné kapacity nemocniční lůžkové péče, dlouhé délky pobytu
- nadužívání primární péče
- minimální spoluúčast pacientů a s neexistence integrovaného systému evidence (duplikace vyšetření);
- nedostatečný dohled (netransparentní smlouvy mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotní péče $\Rightarrow$ korupce, vysoké ceny);

Daňový systém – zjednodušení/zamezení úniků

CSR #2: "Bojovat s daňovými úniky a zjednodušit daňový systém."

Oblast daňových úniků – pro ČR zejména výzva v oblasti DPH

- VAT gap (2012) - 22% oproti 16% v průměru EU
- (připravovaná) opatření vlády ČR 2015-2016

Placení daní je v ČR velmi nákladné a časově náročné, jak pro státní správu tak pro daňové poplatníky

- ČR: druhý nejnákladnější daňový systém v EU (studie PwC)
- ČR v roce 2014 zavedla třetí sazbu DPH
- *"Daňový systém by pomohlo zjednodušit sjednocení základů daně u daně z příjmů fyzických osob a u příspěvků na zdravotní a sociální zabezpečení." (recital)*

Boj proti korupci

CSR # 2: "Provést protikorupční plán"

SVĚTOVÁ BANKA: Worldwide Governance Indicators 2014

- ČR 7 nejhorší v kontrole korupce v EU

WORLD ECONOMIC FORUM: Global Competitiveness Report (2014-15)

- Boj s daňovými úniky a zjednodušení daňového systému

EUROBAROMETER: Special Eurobarometer 397 (2014)

3. místo

Korupce je velmi rozšířená

1. místo

Korupce ovlivňuje veřejné zakázky

4. místo

Korupce poškozuje konkurenční prostředí

Veřejné zakázky

CSR # 2: "Podniknout opatření ke zvýšení transparentnosti a efektivnosti při zadávání veřejných zakázek, zejména zavedením centrálního registru veřejných zakázek a posílením vedení a dohledu"

TRANSPARENTNOST:

- vysoký podíl negociovaných zakázek (15% - nejvyšší v EU)
- nízký podíl zveřejňování, decentralizováno

EFEKTIVITA:

- časté změny pravidel (22 úprav od roku 2006)
- velký důraz na nejnižší cenu (u 82% zakázek oproti 56% v EU v 2013)

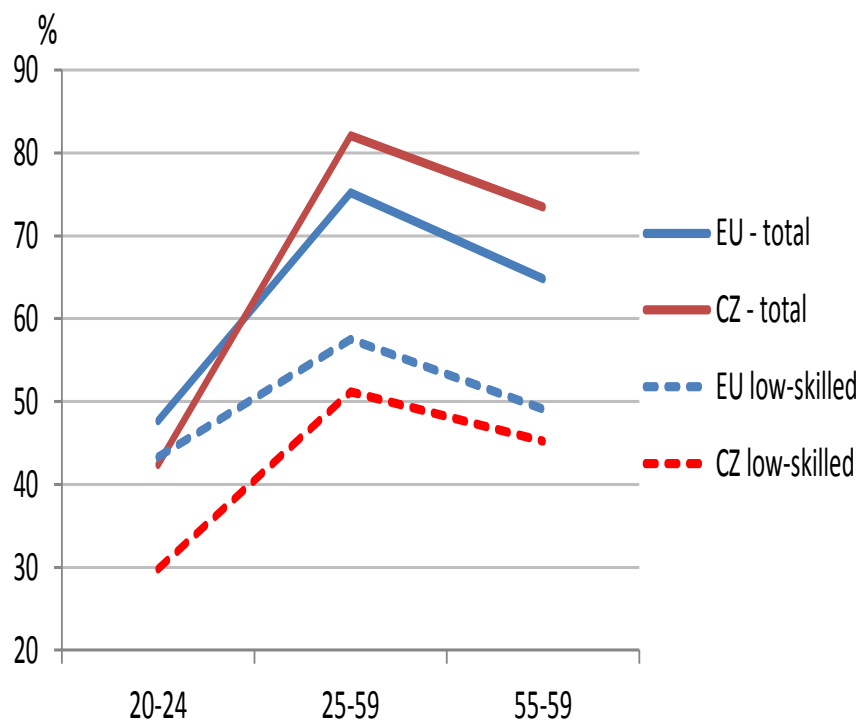
VEDENÍ A DOHLED

- profesionalizace (Akademie veřejného investování ?)
- zrychlení řízení u ÚHOS

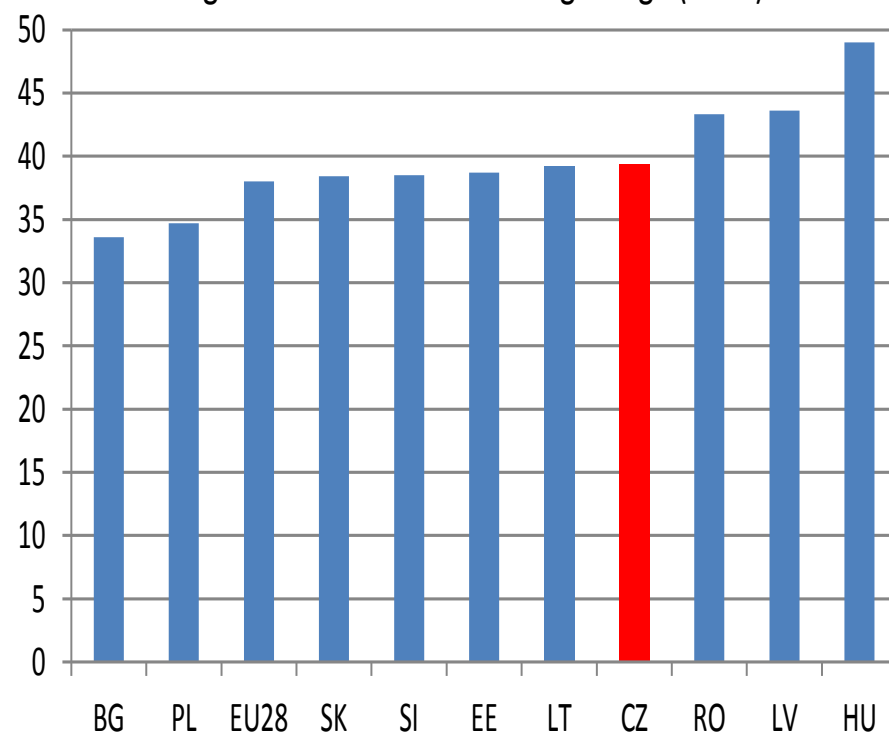
Zaměstnanost

CSR # 3: "Snížit vysoké daňové zatížení práce u osob s nízkými příjmy"

Míra zaměstnanosti osob se základním vzděláním (2013)

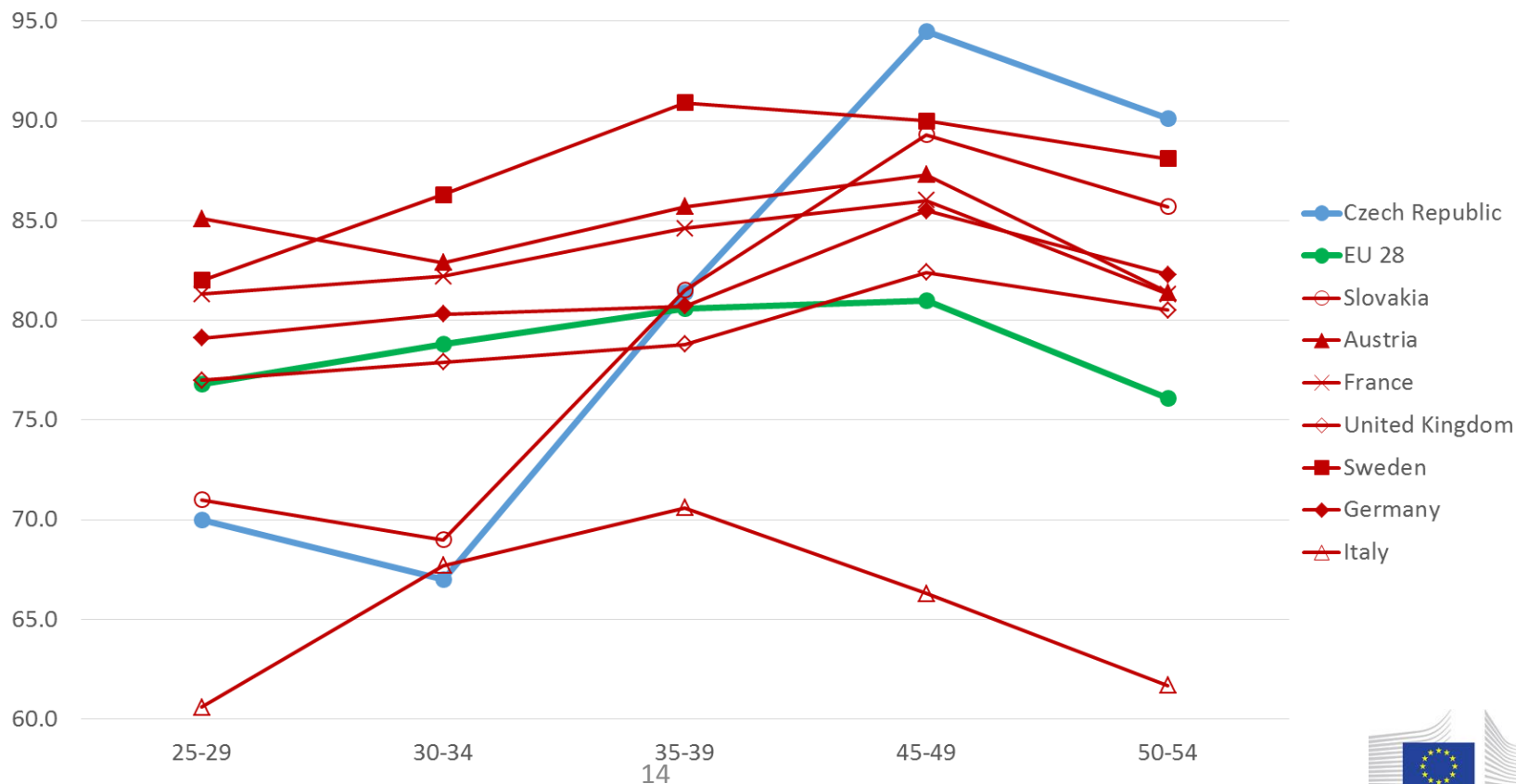
Tax wedge
single earner at 67% of average wage (2013)

Zaměstnanost žen

CSR # 3: "Dále zvýšit dostupnost cenově přijatelných služeb péče o děti"

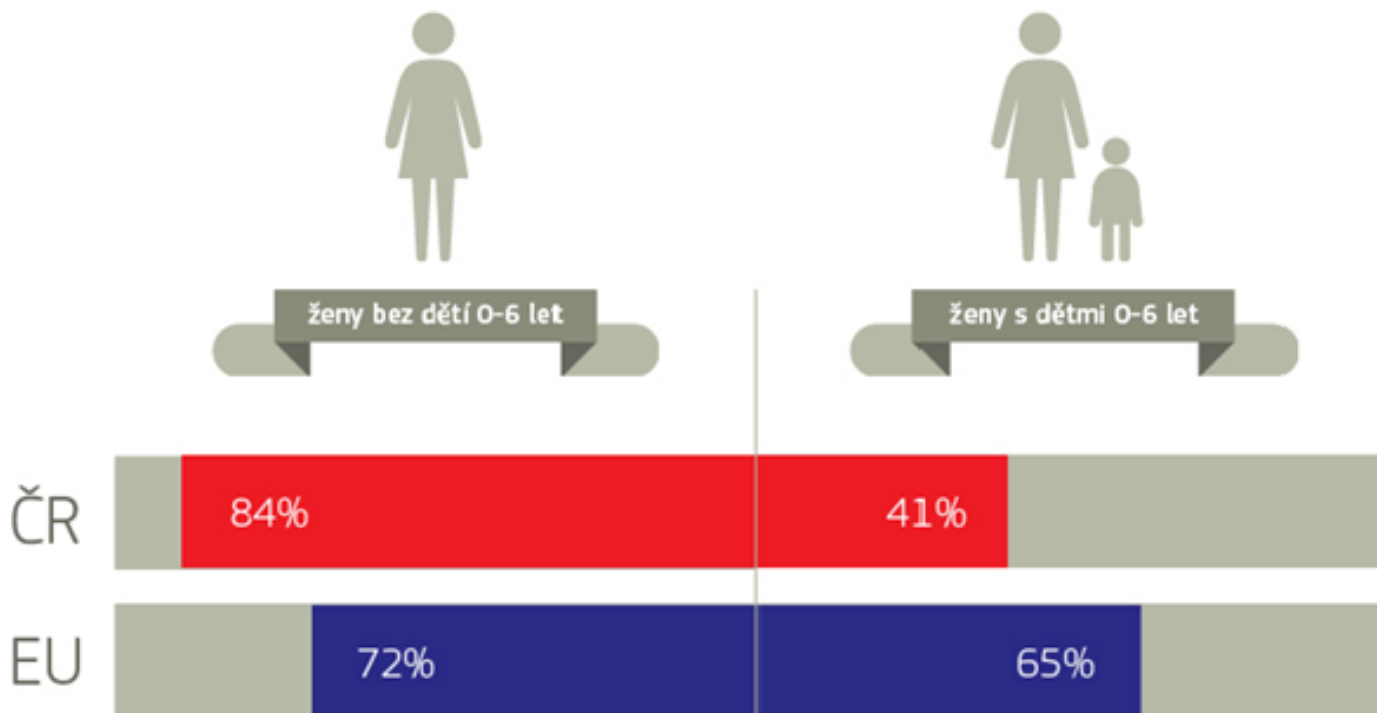
Míra aktivity žen na trhu práce 2013

Zaměstnanost žen

CSR # 3: "Dále zvýšit dostupnost cenově přijatelných služeb péče o děti"

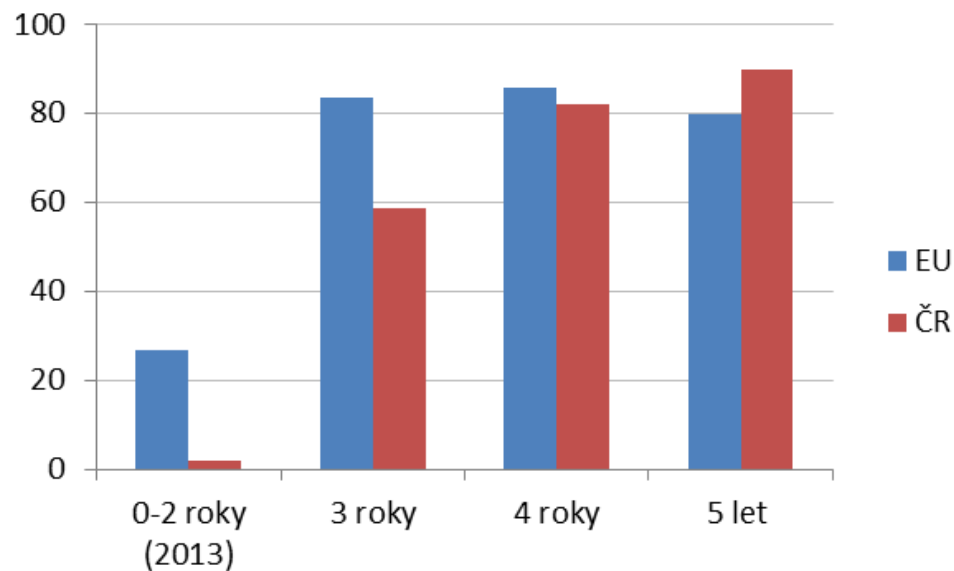
Dopad mateřství v ČR nejvyšší z celé EU

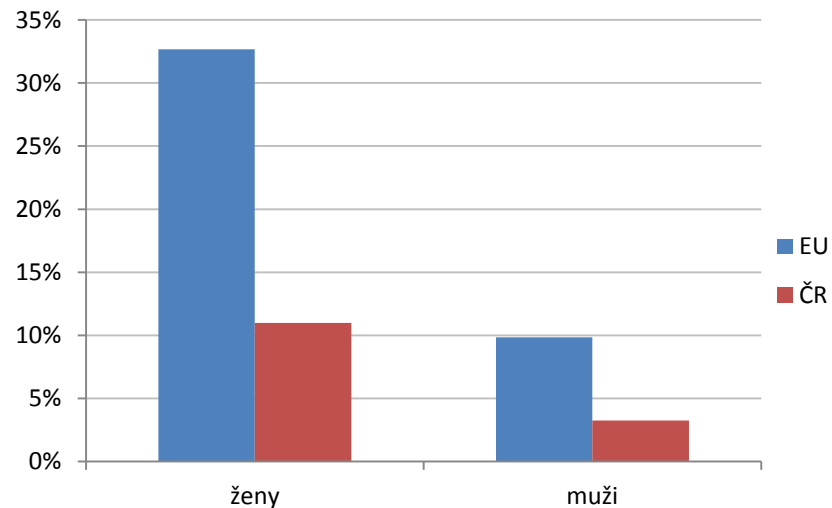
Míra zaměstnanosti žen ve věku 20-49 let

Zaměstnanost žen

Podíl dětí v předškolních zařízeních, 2012
(% dětí stejného věku)

Částečné úvazky, 2013
(jako % všech zaměstnaných)

Zdroj: Eurostat

Vzdělávání

CSR # 4: "Přijmout reformu vysokého školství. Zajistit odpovídající odbornou přípravu učitelů, podpořit školy vykazující slabé výsledky a podniknout opatření ke zvýšení školní docházky u znevýhodněných dětí, včetně Romů"

VYSOKÉ ŠKOLY:

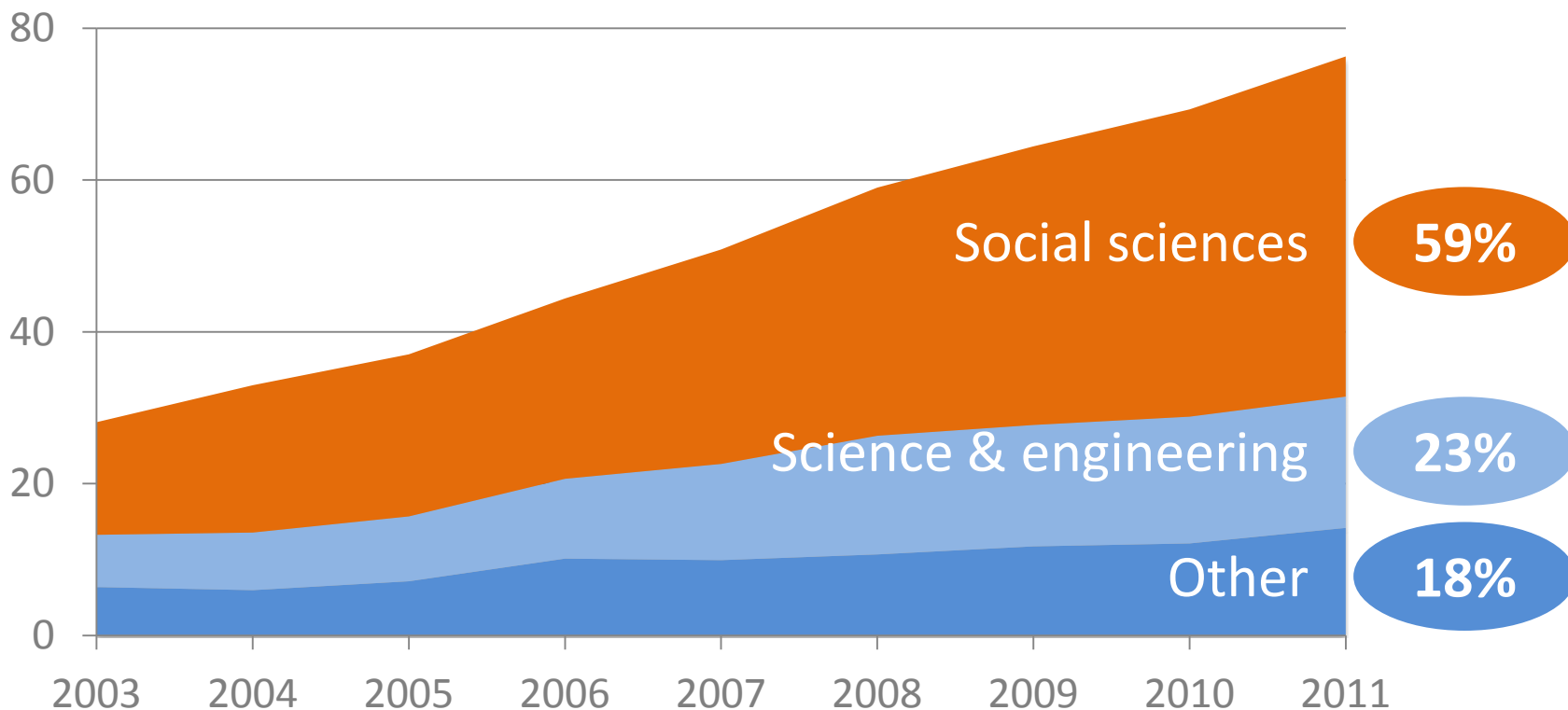
- Kvantita vs. kvalita
- Orientace na potřeby trhu práce (vysoké procento Mgr. a PhD.)

ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

- věková struktura a kvalita učitelů ⇒ Kariérní systém učitelů, finance
- velké regionální rozdíly v kvalitě škol ⇒ Podpora slabých škol
- selektivita vzdělávání (34% žáků s LMP jsou Romové) ⇒ začleňování do hlavního proudu, diagnostika, poslední povinný rok MŠ, motivační opatření u Romů (mentoring, terénní pracovníci, úleva na nákladech)

Vysoký nárůst vysokoškoláků – kvalita a struktura?

CZ graduates by field, in ths

EU Semestr: "jízdni řád" 2015

(duben): Národní program reforem a Konvergenční program (vláda ČR)

13/5 – návrh doporučení (Komise)

18-19/6 – Rada ECOFIN/EPSCO

25-26/6 – Evropská rada (schválení)

14/7 – ECOFIN (konečný dokument)

jan.michal@ec.europa.eu

Informační zdroje

Europa 2020

http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Doporučení České republiky

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/convergence/index_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/index_en.htm

Predikce hospodářského vývoje

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/index_en.htm

Euro a zavedení eura

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/index_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/convergence_reports_en.htm

Finanční pomoc

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/index_en.htm

Pakt stability a Procedura makroekonomických nerovnováh

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/index_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/macroeconomic_imbalance_procedure/index_en.htm

"Six-pack"/SSM

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/index_en.htm

<http://www.ecb.int/press/key/date/2013/html/sp130131.en.html>

(+) Lisicky M. et al (2014): presentation at the EC workshop on "Drivers of Growth in the Czech Republic", Brussels, February 2014.